Gemeente Midden-Delfland

Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden

T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92

E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl

cittaslow

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk 0000584464
Uw brief van N.v.t.
Bijlagen

25 APR 2024

Onderwerp
Prognosebrief Jaarrekening 2023 rechtmatigheid

Datum
25 april 2024

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren wij u over het voorlopige resultaat van de Jaarrekening 2023. U krijgt hierdoor alvast een beeld van de financiële ontwikkelingen in 2023 vooruitlopend op de behandeling daarvan in de commissie en raad.

De accountantscontrole is (formeel) gestart op maandag 15 april. Veel dossiers hebben wij al eerder aangeleverd aan de accountant, zodat zij met de controle hiervan al een start hebben kunnen maken. Wij verwachten dan ook een voorspoedig verloop van de controle.

De formele aanbieding van de Jaarstukken 2023 (bestaande uit jaarrekening en jaarverslag) vindt begin juni plaats. U kunt de Jaarstukken 2023 agenderen voor besluitvorming in de raadsvergadering van 3 juli 2024.

Voorlopig resultaat (negatief)
Het voorlopige resultaat 2023 bedraagt € 0,46 miljoen nadelig. Wij benadrukken dat dit een voorlopig resultaat is. Voor enkele boekingen hebben we een aanname moeten doen, omdat de definitieve cijfers nog ontbreken; we zijn hiervoor afhankelijk van externe partijen. Daarnaast kunnen interne controles en bevindingen van de accountant leiden tot aanpassing van het resultaat.

Gewijzigde werkwijze
In 2023 hebben wij het resultaat van periodieke wijzigingen niet tussentijds gemuteerd in de algemene reserve. Dat is anders dan de jaren ervoor. Tot en met 2022 hanteerden wij namelijk het gebruik om het resultaat op basis van de begroting tussentijds te muteren in de algemene reserve. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) geeft de voorkeur aan om alleen het (werkelijke) gerealiseerde resultaat per jaareinde te muteren op de algemene reserve, op grond van de door de raad vastgestelde resultaatbestemming. Daarom hebben wij in 2023 onze werkwijze hierop aangepast.

Verklaring resultaat
Na vaststelling van de 4e Periodieke Begrotingswijziging (PBW) 2023, de laatste bijstelling van de Begroting 2023, kenden we een begrotingsaldo over 2023 van € -3,37 miljoen. Het voorlopige resultaat 2023 bedraagt € -0,46 miljoen. We sluiten 2023 zodoende € 2,91 miljoen positiever (of minder negatief) af dan bij de 4e PBW 2023 voorzien.

Het (voorlopige) resultaat is het saldo van diverse budgetafwijkingen. Deze zijn vooral incidenteel van aard. Voor zover ze een structureel karakter hebben, beoordelen we in welke mate en omvang dit invloed heeft op de ramingen voor 2024 en verder.

FSC www.fsc.org MIX Papier van verantwoorde herkomst FSC® C003606

De belangrijkste oorzaken voor de ontwikkeling van het werkelijke resultaat van € -0,46 miljoen ten opzichte van het begrote resultaat van € -3,4 miljoen leest u hieronder. Een meer gedetailleerde toelichting leest u in de jaarrekening in de toelichting op de financiële afwijkingen in de programma's.

Voordelen

– Onderschrijding uitgaven taakveld Maatschappelijk team	€ 245.046
– Onderschrijding uitgaven taakveld WMO	€ 167.603
– Overschrijding inkomsten taakveld Openbare gezondheidszorg	€ 142.780
– Overschrijding inkomsten taakveld Vreemdelingen (met name het ontvangen voorschot voor de opvang van Oekraïners bij Euterpe)	€ 292.980
– Overschrijding inkomsten taakveld Bijstand (met name door de vangnetuitkering m.b.t. 2022)	€ 227.171
– Overschrijding inkomsten taakveld Minimabeleid (inkomsten vanuit project Energiearmoede en rijksvergoeding voor de ondersteuning aan gedupeerden toeslagenaffaire)	€ 184.918
– onderschrijding uitgaven taakveld Ruimtelijke ordening	€ 116.361
– Overschrijding inkomsten taakveld Algemene uitkering	€ 981.033
– Overschrijding inkomsten taakveld Treasury	€ 212.939
– Onderschrijding uitgaven taakveld ambtelijke organisatie	€ 674.654
– Onderschrijding uitgaven taakveld Overhead bestuursorgaan	€ 111.173
– Onderschrijding uitgaven taakveld D, C en I	€ 367.616

Nadelen

– Onderschrijding inkomsten taakveld Ruimtelijke ordening (particuliere bouwinitiatieven, anterieure overeenkomsten)	€-554.975
– Onderschrijding inkomsten taakveld Bouw- en woningtoezicht (bouwleges)	€-310.768

Ontwikkeling algemene reserve

De algemene reserve sluit per 31 december 2023 op een stand van € 10,2 miljoen. Deze kent hiermee een beperkte afname (€ 0,7 miljoen) ten opzichte van de stand per 31 december 2022 (exclusief Resultaat Jaarrekening 2023).
Deze jaarrekening 2023 bevat het voorstel om bedrag van € 1,0 miljoen weer beschikbaar te stellen in 2024 voor projecten die in 2023 niet (volledig) uitgevoerd zijn. Dit komt ten laste van de algemene reserve. Deze neemt na verwerking van het negatieve resultaat over 2023 en het voorstel om budget door te schuiven af tot € 8,7 miljoen.
Voor de volledigheid benadrukken we dat dit geen invloed heeft op onze weerstandsratio, omdat we hiervoor de reserve Weerstandsvermogen hebben. Deze heeft per 31-12-2023 een (onveranderd) saldo van € 4,0 miljoen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf boekjaar 2023 moeten gemeenten (en provincies) een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Deze is daarom als apart hoofdstuk terug te vinden in onze Jaarrekening 2023. Aangezien de gemeenteraad de accountant opdracht heeft gegeven om de jaarrekening te controleren, betrekt de accountant ook de rechtmatigheidsverantwoording in de oordeelsvorming. De accountant verklaart in de nieuwe situatie of de jaarrekening getrouw is, dat wil zeggen een volledig en juist beeld geeft. Hiermee wordt ook verklaard of de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is.

De paragraaf bedrijfsvoering is een onderdeel van het jaarverslag. Hier worden alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen, voor zover deze de rapportagegrens overschrijden, benoemd en toegelicht. De controlewerkzaamheden van de accountant zijn niet gericht op het vormen van een oordeel over de getrouwheid van het jaarverslag. Dit betekent dat de accountant marginaal toetst of het jaarverslag geen tegenstrijdigheden bevat ten opzichte van de jaarrekening.

Het kader van de (financiële) rechtmatigheidsverantwoording bestaat uit de volgende criteria:

- Begrotingscriterium (controle op afwijkingen van de geautoriseerde begroting na begrotingswijzigingen in het boekjaar).
- Voorwaardencriterium (controle of de financiële beheershandelingen binnen de gemeente voldoen aan de voorwaarden zoals die gesteld zijn in de wet- en regelgeving).
- Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O)

In het kader van het Begrotingscriterium willen wij u met onderstaand overzicht informeren over de afwijkingen van de geautoriseerde begroting na begrotingswijzigingen in 2023. In dit overzicht staat voor de exploitatiebudgetten en de reservemutaties of de realisatie van de lasten en baten (en het saldo) heeft geleid tot een over- of onderschrijding ten opzichte van de (laatst vastgestelde) begroting. Een positief bedrag bij de lasten betekent een budgetonderschrijding, een positief bedrag bij de baten een overschrijding. In totaal tellen de saldi op tot € 2.911.357, het verschil tussen het begrotingsresultaat in de 4 PBW 2023 en het resultaat van de Jaarrekening 2023.

Overzicht lasten en baten	realiteitsafwijking 2023		
Omschrijving programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
01: Vitale Dorpen in Midden-Delfland®2025	9.557	98.220	107.777
02: Bestuur en veiligheid	26.202	-22.835	3.367
03: Beheer, verkeer en milieu	52.817	251.159	303.976
04: Onderwijs	82.616	-51.052	31.564
05: Welzijn en Wmo	922.279	417.304	1.339.583
06: Economische- en sociale zaken	15.783	473.321	489.104
07: Ruimtelijke ordening, ontw. En volkshuisvesting	-2.146.511	-710.637	-2.857.148
Afronding decimalen	0	0	0
Subtotaal programma's	***-1.037.257***	***455.480***	***-581.777***
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen			
Lokale middelen, waarvan besteding niet gebonden is	-9.162	21.360	12.197
Algemene uitkering	0	981.033	981.033
Treasury	4.861	212.939	217.801
Dividend	0	0	0
Saldo compensabele btw	0	0	0
Algemene baten en lasten (incl. onvoorzien)	6.000	0	6.000
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	***1.699***	***1.215.332***	***1.217.031***
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0
Overhead	1.153.443	78.563	1.232.006
Gerealiseerde totaal saldo van lasten baten	**117.885**	**1.749.376**	**1.867.261**
Toevoeging/onttrekking aan reserves			
01: Vitale Dorpen in Midden-Delfland®2025	0	-74.220	-74.220
02: Bestuur en veiligheid	0	0	0
03: Beheer, verkeer en milieu	0	-231.158	-231.159
04: Onderwijs	1.486	0	1.487
05: Welzijn en Wmo	254	-456.819	-456.564
06: Economische- en sociale zaken	3.648	-61.914	-58.266
07: Ruimtelijke ordening, ontw. En volkshuisvesting	50.141	1.820.813	1.870.954
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0
Overhead	0	-8.135	-8.135

Subtotaal mutaties aan reserves	***55.530***	***988.567***	***1.044.096***
Gerealiseerde resultaat	**173.414**	**2.737.943**	**2.911.357**

Onder het kopje 'verklaring resultaat' zijn een aantal begrotingsafwijkingen reeds toegelicht. In aanvulling daarop informeren wij u over de overschrijding van de lasten op programma 7 'Ruimtelijke ordening, ontw. En volkshuisvesting'. Deze overschrijding van € 2,1 miljoen heeft vrijwel volledig betrekking op de grondexploitaties. De voornaamste oorzaken hiervan zijn:

- Keenenburg V Door de gevonden PFAS-verontreiniging in Keenenburg V fase 2 zijn de kosten voor saneren enorm toegenomen. Daarnaast zijn de sloop- en plankosten, alsook de opbrengsten toegenomen door te kiezen voor het sloop-nieuwbouw, in plaats van renovatie, scenario.
- Ruimte voor Ruimte De plankosten van de grondexploitatie Ruimte voor Ruimte zijn toegenomen door het toenemen van de uurtarieven alsook meer inzet voor de afronding van de Maaslandse dam en aanvullende kosten voor het uitvoeren van diverse onderzoeken voor de Zuidrand.
- Woudselaan De plankosten van de grondexploitatie Woudselaan zijn toegenomen door het toevoegen van diverse nog uit te voeren onderzoeken en aanvullende inzet door het verlengen van de tiny houses.
- Centrum den Hoorn Door de veranderde strategie (niet-onteigenen) zijn de verwervingskosten afgenomen. Hier tegenover staan echter aanvullende plankosten vanwege de complexiteit om te komen tot samenwerking en aanvullende kosten voor saneren, bouw- en woonrijp maken als resultaat van onderhandelingen.

Tot slot
Zoals we hierboven toelichten, willen we u met deze brief tijdig informeren over het financiële resultaat over 2023. De mogelijkheid bestaat dat het resultaat nog wijzigt. Wij verwachten echter op basis van de huidige informatie dat het jaar 2023 financieel gezien negatief zal eindigen.

We hebben goede resultaten behaald; deze lichten we toe in de Jaarrekening 2023. Echter, we hebben niet alles kunnen doen wat we vooraf van plan waren en dit heeft er onder meer toe geleid dat we budgetten voor ca 1 miljoen niet (volledig) hebben benut. Dit verklaart voor een deel dat het negatieve resultaat 'meevalt' ten opzichte van de 4e PBW 2023.

Enkele werkzaamheden/activiteiten willen we alsnog in 2024 uitvoeren. Onderdeel hiervan is ook een project waarbij in de besluitvorming destijds is opgenomen dat dit project meerjarig is. Daarom bevat de Jaarrekening 2023 voorstellen om het budget daarvoor door te schuiven naar 2024. Wij kijken kritisch naar deze budgetten. Daarbij nemen we uiteraard ook de al geraamde budgetten voor 2024 mee in onze beoordeling, zodat een zo realistisch mogelijk beeld ontstaat.

Met deze brief hebben wij u een eerste inzicht op hoofdlijnen gegeven. Bij het aanbieden van de Jaarstukken 2023 staan wij uitgebreider stil bij de behaalde resultaten en gaan wij graag daarover met u in gesprek.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. M.A.I. Born
gemeentesecretaris

F.I. Noordermeer
burgemeester